

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht op het hoger beroep van:

het Centraal Orgaan opvang asielzoekers,
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Roermond, van 9 mei 2011 in zaak nr. 10/38497 in het geding tussen:

en

het COa.

1. Procesverloop

Bij besluit van 14 oktober 2010 heeft het COa een verzoek van de vreemdeling om vergoeding van kosten voor een contra-expertise taalanalyse derde fase afgewezen. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 9 mei 2011, verzonden op dezelfde dag, heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat het COa een nieuw besluit op het verzoek neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft het COa bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 27 mei 2011, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

De vreemdeling heeft een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

2.1. Ingevolge artikel 3, eerste lid, van de Wet Centraal Orgaan opvang asielzoekers (hierna: de Wet COa) is het COa onder meer belast met de materiële en immateriële opvang van asielzoekers.

Ingevolge het tweede lid kan de minister van Justitie (thans: de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel; hierna: de minister) het COa taken als bedoeld in het eerste lid opdragen met betrekking tot andere categorieën vreemdelingen.

Ingevolge het derde lid kan de minister regels stellen met betrekking tot verstrekkingen aan asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen als bedoeld in het tweede lid.

De Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere categorieën vreemdelingen 2005 (hierna: de Rva 2005) strekt ter uitvoering van artikel 3, tweede lid, van de Wet COa.

In artikel 3 van de Rva 2005 is bepaald aan welke categorieën asielzoekers of daarmee gelijk te stellen categorieën vreemdelingen door het COa opvang wordt geboden.

Ingevolge artikel 9, eerste lid, aanhef en onder g, omvat de opvang in een opvangvoorziening in elk geval betaling van buitengewone kosten.

Ingevolge artikel 17, eerste lid, kan een asielzoeker een vergoeding ontvangen voor buitengewone kosten, als bedoeld in artikel 9, eerste lid, onderdeel g, die hij heeft gemaakt.

Ingevolge het tweede lid zijn buitengewone kosten noodzakelijke kosten die vanwege hun aard of hoogte in redelijkheid niet geacht kunnen worden door de asielzoeker zelf te worden betaald.

Ingevolge het derde lid worden buitengewone kosten slechts betaald voor zover vooraf door het COa aan de asielzoeker toestemming is verleend voor het maken van deze kosten, met uitzondering van kosten die

voortvloeien uit noodsituaties waarin geen mogelijkheid bestond tot het verzoeken om toestemming.

Ingevolge het vierde lid wordt de toestemming, bedoeld in het derde lid, uitsluitend verleend indien en voor zover de kosten noodzakelijk zijn en niet op andere wijze in de betaling kan worden voorzien.

In de toelichting op artikel 17, eerste en tweede lid, van de Rva 2005 (Stcrt. 2005, 24, p. 17) is, voor zover thans van belang, het volgende vermeld:

"Het gaat om kosten waarvan in redelijkheid geoordeeld kan worden dat zij noodzakelijk zijn. Het orgaan zal deze kosten in alle redelijkheid als buitengewoon moeten kunnen aanmerken. Voorwaarde hierbij is dat de kosten in enige mate (direct of indirect) gerelateerd zijn aan het verblijf in de voorziening of aan de (medische en mentale) situatie van betrokkene. Dat betekent dat het mogelijk is dat ook kosten vergoed kunnen worden die niet opgehangen zijn aan, of verbonden zijn met de asielpprocedure."

2.2. Het besluit van 14 oktober 2010 steunt op het standpunt dat kosten welke samenhangen met een onder begeleiding van De Taalstudio door prof. Y. Matras (hierna: Matras) opgestelde contra-expertise taalanalyse geen noodzakelijke kosten als bedoeld in artikel 17, tweede lid, van de Rva 2005 zijn. Achtergrond daarvan is dat, samengevat weergegeven, uit algemene bevindingen van het Bureau Land en Taal (hierna: het BLT) ten aanzien van de door Matras uitgevoerde contra-expertises betreffende het Sorani onder andere volgt dat van hem geen enkele taalkundig-wetenschappelijke publicatie over het Sorani is verschenen en dat hij zelf niet beschikt over een actieve beheersing van het Sorani. Daarnaast is het BLT de mening toegedaan dat de door Matras geraadpleegde moedertaalspreker niet beschikt over de specifieke deskundigheid inzake de relevante regionale varianten van het Sorani die benodigd is om in de betreffende zaken een betrouwbaar oordeel te geven. Volgens het COa heeft het de vreemdeling verzocht om aanvullende informatie over te leggen over de deskundigheid van Matras en de moedertaalspreker. Met haar uiterst summiere reactie daarop heeft De Taalstudio niet aannemelijk kunnen maken dat Matras en de door hem geraadpleegde moedertaalspreker daadwerkelijk beschikken over de vereiste specifieke deskundigheid, aldus het COa.

2.3. In de enige grief klaagt het COa dat de rechtbank, door te overwegen dat het ten onrechte niet heeft gereageerd op de in beroep door de vreemdeling overgelegde brief van 21 december 2010, heeft miskend dat het COa dat wel heeft gedaan. Volgens het COa moet de aangevallen uitspraak reeds daarom worden vernietigd.

2.3.1. In zijn verweerschrift in beroep heeft het COa naar aanleiding van de in beroep door de vreemdeling overgelegde brief van 21 december 2010 opgemerkt dat de Guidelines for the Use of Language Analysis in Relation to Questions of National Origin in Refugee Cases (hierna: de Guidelines) die door De Taalstudio worden gevolgd bij het selecteren van zijn deskundigen onvoldoende garantie voor de kwaliteit van het werk biedt. Volgens het COa voldoet Matras niet aan Guideline 3, nu van hem geen recente publicaties

over het Sorani bekend zijn. Over de anonieme moedertaalspreker heeft het COa in zijn verweerschrift opgemerkt dat de vreemdeling over hem geen informatie heeft verstrekt. Uit het voorgaande volgt dat het COa, anders dan de rechtbank heeft overwogen, wel inhoudelijk heeft gereageerd op de brief van 21 december 2010. De klacht is derhalve terecht voorgedragen, maar de grief kan, gelet op het volgende, niet leiden tot vernietiging van de aangevallen uitspraak.

2.3.2. Ten behoeve van de vreemdeling is, onder begeleiding van De Taalstudio, op 1 juni 2010 door Matras een contra-expertise taalanalyse opgesteld. In de reactie op deze contra-expertise van 21 juli 2010 heeft het BLT geen kanttekeningen geplaatst bij de deskundigheid van Matras of opgemerkt dat zijn werk niet onder voldoende kwaliteitscontrole staat. Bij brief van 21 september 2010 heeft het COa de vreemdeling verzocht om aanvullende informatie op basis waarvan de betrouwbaarheid en deskundigheid betreffende het Sorani van zowel Matras als de door hem geraadpleegde moedertaalspreker door het COa objectief kan worden vastgesteld. Bij brief van 30 september 2010 heeft De Taalstudio aan de vreemdeling gemeld dat in de jurisprudentie is bevestigd dat De Taalstudio deskundig is op het gebied van taalanalyses en contra-expertises en ook de deskundigheid van Matras diverse malen door de rechtbank is bevestigd. Bij brief van 21 december 2010 heeft de Taalstudio nader toegelicht dat Matras voldoet aan de in Guideline 3 gestelde kwaliteitseisen. Voorts heeft De Taalstudio erop gewezen dat de deskundigheid van de moedertaalspreker reeds in de contra-expertise taalanalyse is toegelicht. De identiteit van de moedertaalspreker is bij hen bekend en De Taalstudio heeft zich vergewist van zijn specifieke deskundigheid. Ook de moedertaalspreker staat onder voortdurende kwaliteitscontroles. De Taalstudio heeft zich bereid verklaard om, indien nodig, daarover nader onder ede te verklaren.

2.3.3. Uit de uitspraak van de Afdeling van 16 april 2010 in zaak nr. 200903085/1/V1 (www.raadvanstate.nl) volgt dat een taalanalyse die met toepassing van de in deze uitspraak weergegeven werkwijze van De Taalstudio is opgesteld als een deskundigenrapport moet worden aangemerkt, ook al stelt hij niet als eis dat de extern ingeschakelde linguïst een moedertaalspreker is, hetgeen in overeenstemming is met de Guidelines.

2.3.4. Uit de contra-expertise taalanalyse en de reacties van De Taalstudio blijkt dat Matras een academisch opgeleide linguïst is, professor in de taalkunde, die onder meer is gespecialiseerd in talen van het Midden-Oosten, waaronder het Koerdisch, en dat hij onderzoek heeft gedaan en heeft gepubliceerd over het Koerdisch, waaronder het Sorani.

Uit de contra-expertise taalanalyse blijkt dat de door Matras geraadpleegde moedertaalspreker van het Sorani-Koerdisch taalkundig is opgeleid, is geboren in Halabja, is opgegroeid en onderwijs heeft genoten in Kirkuk en in Sulaimaniya, en hoger onderwijs heeft gevolgd in Arbil. Hij heeft contacten behouden met familie en vrienden in die plaatsen en heeft uit eerste hand bekendheid met de Sorani dialecten die daar worden gesproken. Verder heeft hij veel gereisd in de Koerdische regio's van Irak en is hij bekend met de vele plaatsen en districten in die regio's. De moedertaalspreker heeft een tweede hogere opleiding gevolgd in

West-Europa en heeft meerdere jaren les gegeven in het Sorani-Koerdisch aan een hogeronderwijsinstelling in Europa.

In de contra-expertise taalanalyse is tevens toegelicht op welke wijze Matras en de moedertaalspreker hebben samengewerkt en op welke wijze hij de contra-expertise taalanalyse heeft uitgebracht.

2.3.5. Gelet hierop heeft De Taalstudio inzichtelijk gemaakt dat Matras en de moedertaalspreker voldoende deskundig en onafhankelijk zijn. Dat de identiteitsgegevens van de moedertaalspreker niet bekend zijn leidt niet tot een ander oordeel, nu het COa niet zelf De Taalstudio heeft verzocht om deze gegevens bekend te maken en de hiervoor vermelde gegevens geen aanknopingspunten bieden voor het oordeel dat de moedertaalspreker niet over de juiste kennis en deskundigheid beschikt. Hierbij kan er niet aan worden voorbijgezien dat het BLT in de reactie op de contra-expertise de deskundigheid en objectiviteit van Matras en de moedertaalspreker niet in twijfel heeft getrokken. Aan het ontbreken van de identiteitsgegevens van de moedertaalspreker kan dan ook niet de conclusie worden verbonden dat het door Matras te vervaardigen weerwoord niet als onafhankelijk en deskundig kan worden aangemerkt.

2.4. Het hoger beroep is kennelijk ongegrond. De aangevallen uitspraak dient te worden bevestigd met verbetering van de gronden waarop deze rust.

2.5. Het COa dient op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. bevestigt de aangevallen uitspraak;
- II. veroordeelt het Centraal Orgaan opvang asielzoekers tot vergoeding van bij de vreemdeling in verband met de behandeling van het hoger beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 437,00 (zegge: vierhonderdzevenendertig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand.

Aldus vastgesteld door mr. R. van der Spoel, voorzitter, en mr. C.J.M. Schuyt en mr. G. van der Wiel, leden, in tegenwoordigheid van mr. C.A.M. Lustberg, ambtenaar van staat.

w.g. Van der Spoel
voorzitter

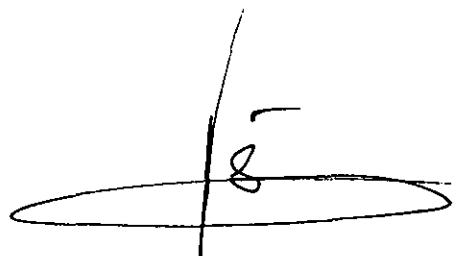
w.g. Lustberg
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 16 augustus 2012

587.

Verzonden: 16 augustus 2012

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line crossing through them.

mr. H.H.C. Visser